ئۇزسىز جەڭسكە جەتتۇ سەنمىن بەكەمدەپ، ئۇز ئىسمىزدى جاقسى ىستەيىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

الايدا ەلمىز ەكونومىكاسى ورنىقتىلىق بارىسىندا جاقسارۋ، ۇزاق ۋاقىت جاقسارۋ نەگىزگى اۋقىمى وزگەرمەدى، ەلمىز ەكونومىكاسىنىڭ كومەسكى كۇشى جەتكىلىكتى، توزىمدىلىگى جاقسى، ومىرشەڭدىگى كۇشتى، مۇمكىندىك ۇرىسى كەڭ، ساياساتتىق قۇرالدارى مول بولۋ سىندى نەگىزگى ەرەكشەلىگى وزگەرمەدى، ەلمىز داۋىنداعى كوپ جاقتى ارتقىشلىقتار مەن شارت ـ جاعدايلار وزگەرمەدى. ەلمىزدە ۇبىر ميللياردتان 400 ميللىون جان سانى بار، ورتا كىرىستى قاۋىم 400 ميللىوننان اسادى، الەمدەگى كومەسكى كۇشى ەڭ زور ۇلكەن بازار، الەمدەگى ەڭ كەمەلدى، كولەمى ەڭ ۇلكەن ونەركاسىپ جۇيەسى، قۇاتتى ۇندىرىس قابىلەتى، كەمەلدى سايكەستىرۋ قابىلەت بار، قازىر جاڭاشا ونەركاسىپتەندىرۋدىڭ، ينفورماتسيالاندىرۋدىڭ، قالا ـ قالاشقتاندىرۋدىڭ، اۋىل شارۋاشىلىعىن وسىزا ماندانداندىرۋدىڭ قاۋىرت داۋ كەزەڭىندە تۇر، قارجى قوسۋ سۇرانىسىنىڭ كومەسكى كۇشى توتەنشە زور. بولاشاقتى بەتكە العانىمىزدا، ۇبىزدىڭ سىن ـ سايىستارعا توتەپ بەرۋگە بەرىك بەكىمەمىز، باتىل ەرىك ـ جىگەرىمىز، مەعمەلەكەت قۇاتىمىز بار، ۇتۇرلى حاۋىپ ـ قاتەرلەردىڭ سىناعىن جەڭۋگە جەتكىلىكتى سەنىمىمىز، قۇاتىمىز، اقىل ـ پاراساتىمىز بار. تەك وزگەرىستى ۇدال تانىپ، وزگەرىسكە عىلمي توتەپ بەرىپ، ىرىقتىلىقپەن وزگەرۋگە ۇمتىلساق بولعانى، شەشىم جاساعان كەزدە جوسپار جاساپ قولباسشىلىق ەتۋگە شەبەر بولىپ، تىناناقتاندىرعان كەزدە جاقسى مەڭگەرسەك بولعانى، ۇسوز جوق، ەلەۋلى حاۋىپ ـ قاتەرگە قارسى اتتانۋ بارىسىندا ۇلكەن ورايلار جاراتا الامىز، باستان ـ اياق جەڭىلمەس ورىندى يەلەي الامىز.

كۇردەلى دە قاتاڭ سىرتقى ورتا الدىندا شەشۋشى ۇس ـــ ۇوز ۇىسمىزدى ويداعداي ىستەۋ. پارتيا 19 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتى بەسىنشى جالپى ۇماجلىسىنىڭ رۋحىن جاپىپاي داۋەكتىلەندىرىپ، ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرىلەۋ قىزمەت جالپى ارناسىنا تاباندى بولىپ، جاڭا داۋ كەزەڭىن تىناقىتپ، جوعارى ساپالى داۋدى ىلگەرىلەتىپ، جاڭا داۋ ارناسىن قالىپتاستىرىپ، ىندىرىستەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مەن ەكونومىكالىق، قوعامدىق داۋدى ۇبىر تۇتاس جوسپارلاپ، داۋ مەن حاۋىپسىزدىكتى ۇبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ەكونومىكانىڭ تىڭعىلىقتى قادامەن العا باسۋىنا، قوعامنىڭ تىنىشتىعىنا، جاراسىمدىلىعىنا كەپىلدىك ەتىپ، "14 ـ بەسجىلدىقتا" جاقسى باستاما اشۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. تومەنگى شەكتە ويلاۋعا تاباندى بولىپ، حاۋىپ ـ قاتەردى الدىن الا بايقاۋ، تۇجىرىمداۋ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، ۇتۇرلى حاۋىپ ـ قاتەرلەر مەن سىن ـ سايىستاردان قاتاڭ ساقتانۋىمىز كەرەك. رەفورما جاساۋدى، ەسىك اشۋدى تەرەڭدەتە وتىرىپ داۋدىڭ شكى قوزعاۋشى كۇشىن نەعايتۋعا اناعۇرلىم ۇمان بەرىپ، كەيبىر شەشۋشى تۇيىندەردە كۇش سالىپ، ناتيجە شعارىپ، قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورما سىندى نەگىزگى جەلىنى مىقتاپ ۇستاپ، قاجەتسىنۋ جاعىنداعى باسقارۋعا ۇمان بەرىپ، قاجەتسىنۋ قامداۋدى جەتەكتەيتىن، قامداۋ قاجەتسىنۋ تۇىندىداتاتىن اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيدەگى يكەمدى تەپە ـ تەڭدىك قالىپتاستىرىپ، حالىق شارۋاشىلىعى جۇيەسىنىڭ جالپى تۇلعالىق ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ كەرەك. كوپ جاقتىلىق تۇىن ۇزدىكسىز بيىك ۇستاپ، الەمدىك جونگە سالۋدى رەفورمالاۋعا، كەمەلدەندىرۋگە بەلسەنە ات سالىسىپ، ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋدى ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

جۇڭحۋا ۇلتى تاريحتا تالاي تاۋقىمەتتى باستان كەشىرگەن، ۇبىراق ەشقاشان ەڭسەسىن تۇسىرمەگەن، قايتا نەعۇرلىم ساتسىزدىككە ۇشىراعان سايىن سولعۇرلىم ەرجۇرەك بولىپ، تاۋقىمەت بارىسىندا ۇزدىكسىز تولىسىپ، تاۋقىمەت بارىسىندا قايراتى تاسقىندايدى. العاباسۋ جولىندا باس شۇجي شي جينپيڭ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ۇيتقىسى، بۇكىل پارتيانىڭ ۇيتقىسى رەتىندە باعدار كورسەتۋى، رول ۇستاۋى باردا، جۇڭگوشا سوتسيالىستىك ۇتۇزىمنىڭ كورنەكتى ابزالدىلىعى باردا، بۇكىل پارتيانىڭ، بۇكىل ارميانىڭ، بۇكىل ەلدەگى ۇار ۇلت حالقىنىڭ ىنتىماقتاسا كۇرەسۋىندە، ۇبىز، ۇسوز جوق، بارلىق ماشاقاتتى قيىندىقتار مەن حاۋىپتى بوگەتتەردى جەڭىپ، ەلمىز ەكونومىكاسىنىڭ، قوعامنىڭ تاماشا داۋ ارىنىن ساقتاپ، جاپىپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعامدى دەر كەزىندە ورناتىپ، قولايلى جاعدايدان ۇتىمدى پايدالانىپ، جاپىپاي سوتسيالىستىك وسىزاماندانعان مەملەكەت قۇرۋدىڭ جاڭا ساپارىن باستاي الامىز.

(شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حاباري)

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۋتونومىالى رايوندىق ونەركاسىپ جانە ينفورماتسيالاندىرۋ مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرمە باسشىسى جاڭ چيڭحۇي مىنالاردى ۇبىلدىردى: ۇداستۇرلى باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارىن ۇلعايتىپ، كۇشەيتىپ، ستراتەگيالىق تىرەكتى كاسىپ سالالارىن جەتىلدىرىپ، سونەمەن بىرگە شينجياڭنىڭ ەرەكشە كاسىپ سالالارىن دامىتىپ، زورايتىپ، شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردان قامالۋ ينجەنەريا ويداعداي اتقارىپ، "كىلتەڭ" ماسەلەلەردەن ۇبىر توبىن جەدەل شەشىپ، اۋتونومىالى رايوننىڭ ونەركاسىپ جانە ينفورماتسيالاندىرۋ سالاسىنداعى جالپىلىق باسەكەلىك قۇاتىن جان ـ جاقتى جوعارىلاتىپ، جوعارى ساپالى داۋدى جۇزەگە اسىرامىز. الداعى 5 جىلدا، اسىرەسە، "10 ۇرى كاسىپ سالاسىن" ۇتۇيىندى تۇردە ويداعداي دامىتىپ، "14 ـ بەسجىلدىق" ۇشىن جاقسى باستاما اشامىز.

"ۇبىز يدەيا مەن ارەكەتتى ماجىلىستە جاسالعان ۇبىر قىدىرۋ شەشىمدەرمەن، ورنالاستىرۋلارمەن بىرلىككە كەلتىرىپ، ۇتۇرلى قىزمەتتەردى بار كۇشىمىزبەن ويداعداي ىستەۋىمىز كەرەك". اۋتونومىالى رايوندىق تۇرعىن ۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجيى يە لين مىنالاردى ۇبىلدىردى: الداعى جەردە ۇلكەن قالالاردىڭ تۇرعىن ۇي جاعىنداعى كورنەكتى ماسەلەلەرىن ويداعداي شەشۋدى توڭىرەكتەپ، تۇرعىن ۇيدى دامىتۋ ۇتۇزىمىن اقاۋسىزداندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، قونىستانۋ ساپاسىن جاپىپاي جوعارىلاتامىز؛ ۇيدى ساۋدالاۋعا ەمەس، تۇرۋعا پايدالانۋ كەرەك دەگەن انىقتاماعا باستان ـ اياق تاباندى بولىپ، تۇرعىن ۇي بازارى جۇيەسى مەن تۇرعىن ۇيمەن قامتاماسىز ەتۋ جۇيەسىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، قورا ـ جايدىڭ ناقتى ەكونومىكامەن بىركەلكى داۋىن جەبەيمىز؛ قورا ـ جايدىڭ قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورماسىن ىلگەرىلەتىپ، قامداۋ مەن قاجەتسىنۋدىڭ نەگىزىنەن بىركەلكى بولۋىن جەبەپ، قورا ـ جاي بازارىندا، قاتەردەن ساقتانامىز جانە ونى جويامىز؛ قامتاماسىز ەتۋ سياتىندا، تۇرعىن ۇيمەن قامداۋدى ۇونمدى ارتتىرامىز؛ جالعا بەرۋ مەن ساتىپ بەرۋدى بىرگە جۇرگىزەتىن تۇرعىن ۇي ۇتۇزىمىن ورناتىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، تۇرعىن ۇيدى جالعا بەرۋ بازارىن جەتىلدىرۋدى جانە دامىتۋدى جەدەلدەتەمىز؛ قورا ـ جاي بازارىن باقلاۋ ـ باسقارۋدى كۇشەيتىپ، قورا ـ جاي بازارى ۇتارتىبىن جۇيەگە تۇسىرەمىز.

ۇرىمجى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋماعىن دامىتۋ، قىزمەت وتەۋ ورتالىعىنىڭ ورنىباسار مەڭگەرۋشىسى جۇڭ حىحۋا مىنالاردى ۇبىلدىردى: ورتالقتىڭ ەكونومىكالىق قىزمەت ۇماجىلىسىنىڭ رۋحىن بۇلجىماستان دايەكتىلەندىرىپ، تىناناقتاندىرىپ، ۇرىمجى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋماعىنىڭ "14 ـ بەسجىلدىق" جوباسىن ويداعداي جاساپ، قۇرلىقتىق پورت تىيىندەگى مەملەكەتتىك زات ينالىمى تورابى قۇرىلىسىن ۇتۇيىن ەتىپ، جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزى (ۇرىمجى) شوعىرلانۋ ورتالىعىنىڭ ۇلگى كورسەتۋ ينجەنەريا قۇرىلىسىن وراي ەتىپ، قۇرلىقتىق پورت اۋماعىنىڭ نەگىزدىك قۇرىلعىلار قۇرىلىسى ورەسىن جوعارىلاتىپ، جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزدارىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدى ىلگەرىلەتىپ، توڭىرەكتەگى ەلدەردىڭ كاسىپ سالالارىنىڭ داۋ جاعدايىن، بايلىق باسىمدىعىن جانە شينجياڭ كاسىپ سالالارىنىڭ داۋ ەرەكشەلىگىن ارقاۋ ەتىپ، قۇرلىقتىق پورت اۋماعىنداعى ۇتۇيىندى دامىتىلاتىن كاسىپ سالاسى تىزبەگىن اقاۋسىزداندىرىپ، جالپى تىزبەكتى امبەباپ قىزمەت كورسەتۋ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، وسى زامانعى زات ينالىمى، حالقارالىق ساۋدا، وزىق جاساۋ جانە جوعارى دەڭگەيدە قىزمەت كورسەتۋدىڭ شوعىرلى داۋىن ىلگەرىلەتىپ، داۋدىڭ جاڭا جاعدايىن اشامىز.

ورتالقتىق ەكونومىكالىق قىزمەت ماجىلىسىنە استىق حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۋدىڭ تەتىگى استىق القاپتارىن قورعاپ، ەگىستىك جەر بايلىعىنان عىلمي، ۇيلەسىمدى پايدالانۋ ستراتەگياسىن تياناقتاندىرۋدا ەكەندىگى اتاپ كورسەتىلدى. "بۇل استىقتىڭ جالپىلىق ۇندىرىس قۇاتىن ورنىقتى جوعارىلاتۋدىڭ تەتىگى". باينعولين موڭعۇل اۋتونومىالى وبلىستىق اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق مەكەمەسى پارتكومىنىڭ شۇجيى جياڭ جيانيۇڭ مىنالاردى ۇبىلدىردى: اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، استىق حاۋىپسىزدىگىنىڭ كەلەلى ساياسي جاۋاپكەرشىلىگىن باتىلدىقپەن ورنىقتى ارقالاپ، مال شارۋاشىلىعىنىڭ داۋىندا ەگىمشىلىك كاسىبىنىڭ قۇرىلىمىن ۇزدىكسىز رەتتەۋدى ارقاۋ ەتىپ، ماقتا ساپاسىن جاپىپاي جوعارىلاتىپ، قاراۇشار ويپاتىنىڭ مول سەلەن كاسىپ سالاسىن زورايتىپ، قۇاتتاندىرىپ، كوكونىس كاسىپ سالاسىنىڭ 3 جىلدىق ارەكەت جوباسىن جاساپ، كۇزگى، قىسقى كوكونىستى ۇندىرۋ، ساقتاۋ جانە ۇزىن قامداۋ قابىلەتىن اناعۇرلىم جوعارىلاتىپ، "14 ـ بەسجىلدىقتىڭ" جاقسى باستاما اشۋىنا، جاقسى قادام تاستاۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ ۇشىن تاماشا نەگىز قالايمىز.

"ۇبىز ورتالقتىڭ ەكونومىكالىق قىزمەت ماجىلىسىنە ورتاعا قويىلعان سالقىنى ازايتۋ، اقىنى تومەندەتۋ سايىساتتارىن مۇقيات تىناناقتاندىرىپ، سالىق الۋدى جونگە سالۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ۇزدىكسىز ساپالاندىرىپ، بازار نەگىزگى تۇلعالارىنىڭ، اسىرەسە، ورتا، شاعىن، ۇساق كاسىپورىندار مەن جەكە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ ومىرشەڭدىگىن ارتتىرۋىنا مۇمكىندىك جاساۋىمىز كەرەك"، ـ دەدى مەملەكەتتىك سالىق باس مەكەمەسى شينجياڭ ۇيعۇر اۋتونومىالى رايوندىق سالىق مەكەمەسى كىرىس جوباسى بوينشا ەسەپتەۋ باسقارماسىنىڭ باستىعى لۇ ايمين.

ورتالقتىڭ ەكونومىكالىق قىزمەت ماجىلىسىنە كەلەر جىلى تۇتىنۋدى كەڭەيتۋدى حالقتىڭ تۇرمىس ساپاسىن جاقسارتۋمەن ۇشتاستىرۋ كەرەكتىگى العا قويدى. "ۇبىز قازىر بار تۇتىنۋدىڭ ارتۋ ۇتۇيىنىن ۇزدىكسىز بەكەمدەپ، قازىر بار كاسىپورىندارىدى ويداعداي جەتىلدىرەمىز، سونەمەن بىرگە ساياحات كاسىپ سالاسى تىزبەگىن اقاۋسىزداندىرىپ، ناقتى ەكونومىكانىڭ كولەمىن ۇلعايتىپ، ساتۋ بازارىن كەڭەيتىپ، ساۋدا ـ گەر شاقىرىپ، قارجى ەنگىزۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، كورمە، ساياحات فەستيۋالى سياقتى قيمىلداردان پايدالانىپ تۇتىنۋدى جەتەكتەپ، كاسىپ سالاسىنىڭ كورىنەيتىن جەبەپ، اۋىل ـ قىستاقتىڭ گۇلدەنۋىنە دەم بەرەمىز"، ـ دەدى اراسان اۋداندىق ساۋدا دىستەرى، عىلىم ـ تەحنيكا جانە ونەركاسىپ ينفورماتسيالاندىرۋ مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ ورنباسار شۇجيى، مەكەمە باستىعى جاڭ دىڭفىڭ.

(ۇتىلشى شى شين، قاتىناسقان تىلشىلەر ما ينيڭ، ۋاڭ يۇيجاۋ، باينعولين وبلىسى تىلشىلەر پۇنكتىنەن جاڭ حۇيجياڭ، ەرىكتى ۇتىلشى جين مىڭمىڭ)

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۋتونومىالى رايون مەن بيىكتاۋانان 200گە تاياۋ كاسىپورىن جارمەڭكەگە قاتىناستى، جارمەڭكە ورنىنىڭ جەر اۋدانى 5000 شارشى مەتر بولىپ، جارمەڭكەگە 1000 نەشە ۇتۇرلى ۇونم قاتىناستىرىلدى.

وسى كەزەكتى جارمەڭكەنى ويداعداي وتكىزۋ ۇشىن، رايونىمىزدان جارمەڭكەگە قاتىناسقان كاسىپورىندار زات قايناركىن تولىق دايىنداپ، توقتاۋسىز ساتىپ، شاڭحاي قالاسى تۇرعىنداىنىڭ شينجياڭنىڭ ەرەكشە اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن ساتىپ الۋ قاجەتتىگىن مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا قاناعاتتاندىردى. وسى رەتكى ساۋدا جارمەڭكەسىندە جيىڭدۇڭ تىكە تاراتۋدى سياقتى تاسىلدەر ارقىلى ينتەرنەت جەلىسىندە تانىسىپ، ينتەرنەت جەلىسىندە تاپىسىپ الۋ سياقتى ساتۋ قيمىلدارى بەلسەنە ورىستەتىلىپ، شينجياڭداعى 11 تاڭداۋلى كاسىپورىننىڭ 40 نەشە ۇتۇرلى ۇونمى ۇتۇيىندى تۇردە تانىستىرىلدى، تىكە تاراتۋدى كورگەندەر 400 مىڭ ادام رەتتەن اسىپ، القاعاندار 2 ميللىون رەتكە جەتىپ، شينجياڭنىڭ تاڭداۋلى اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىنىڭ شكى ۇوگىر بازارلارىنداعى نقپالىن ارتتىردى.

ەلمىز ۇبىر ۇبولىم ۇتۇيىندى ادامدار شوعىرىنا جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى ۋاكسينىن ەگۋ قىزمەتىن باستادى

شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حاباري (تىلشىلەر **پىڭ يۇنجيا، مۇ تيەچىڭ**). 12 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى مەملەكەتتىك كەڭەس بىرلەسپە ساقتانۋ، بىرلەسپە تىزگىندەۋ مەحانيزمىنىڭ اقپار جاريالاۋ ماجىلىسىندە مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتىنىڭ اقپارات مالىمدەمەشىسى مي فىڭ تانىستىرىپ بىلاي دەدى: تاياۋدان بەرى ەلمىز ۇبىر ۇبولىم يمپورت سۇيق تىزبەگى، شەكارا وتكەلى تەكسەرۋ ـ كارانتينىدەۋ، شيكى، جاس ازىق ـ تۇلىك بازارى، قاتىناس ـ تاسىمال، ەمدەۋ، اۋرۋدان ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ سياقتى قىزمەتتەرمەن شۇعىلداناتىن ۇتۇيىندى ادامدار شوعىرىنا جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى ۋاكسينىن ەگۋ قىزمەتىن باستادى.

دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنىنە دەيىنگى ساناعىنا قارالعاندا، كەزەكتە ەلمىزدە جيىنى 15 ۇتۇرلى ۋاكسينا كلينيكادا ساناق ەتىلە باستاعان، مۇندا 5 ۇتۇرلى ۋاكسينا III مەرزىمدىك كلينيكالىق سىناققا ۇوتىپ، كلينيكالىق سىناققا وتكەن ۋاكسينالار ەلمىز ورنالاستىرعان بارلىق تەحنيكالىق باعىتتاردى قامتىدى.

مەملەكەتتىك كەڭەس بىرلەسپە ساقتانۋ، بىرلەسپە تىزگىندەۋ مەحانيزمى عىلمي زەرتتەۋدەن قامال الۋ گرۇپپاسى ۋاكسينا زەرتتەۋ، جاساۋ ارناۋلى القاسى قىزمەت گرۇپپاسىنىڭ باستىعى، مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى ۇداري ـ دارمەك، دەنساۋلىق ساقتاۋ عىلىم ـ تەحنيكاسىن دامىتۋ، زەرتتەۋ ورتالىعىنىڭ مەڭگەرۋشىسى جاڭ جۇڭۋي بىلاي دەدى: "بۇكىل جەر شارىندا III مەرزىمدىك كلينيكالىق سىناققا وتكەن ۋاكسينا بىزدە ەڭ كوپ، ەلمىزدىڭ جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى ۋاكسينىن جونىندە ورىستەتكەن I مەرزىمدىك، II مەرزىمدىك، III مەرزىمدىك كلينيكالىق سىناعىنا، سوندداي ـ اق ەلمىزدىڭ قازىر ورىستەتىپ جاتقان ۇبىر ميللیون رەت ۋاكسينانى شۇعىل ەگۋىنە نەگىزدەلگەندە، ەلمىزدىڭ جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى ۋاكسينىن توتەنشە حاۋىپسىز بولعان". جاڭ جۇڭۋي بولماشى كەرى اسەرى بولعانىمەن، الايدا اۋىر كەرى اسەر تۇلماعاندىعىن ۇبلدىردى.

ماماندار مىنانى ەسكەرتەدى:

شيكى ازىقتىق ساتىپ العاندا قولعاپ كيۋ كەرەك

قورعانۋ باعدارناماسى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ۇتىلشىسى **چاۋ جين** 12 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايلاندىرۋ جاعدايىندا تۇرعىندار اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرى ساۋدا بازارىنا بارىپ زات ساتىپ العاندا جەكەلىك قورعانۋ قايتكەندە جاقسى ىستەۋىنە بولادى جۇرتقا ۇرىمجى قالالىق اۋرۋدىڭ الدىن الۋ ـ تىزگىندەۋ ورتالعىنداعى ماماندار مىنانى ەسكەرتتى: سىرتقا شىعىپ زات ساتىپ العاندا مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا قاۋىرت مەزگىلدەن اۋلاق بولۋى، شيكى ازىق ـ تۇلىك، اسىرەسە، توڭازىتىلعان، مۇزداتىلعان ازىق ـ تۇلىك ساتىپ العاندا، مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا قاۋىرت مەزگىلدەن اۋلاق بولۋى ۇشىن. بازاردىڭ سالاماتتىققا قاتىستى باسقارۋ شارالارىنا سانالى تۇردە بويسۇنىپ، بازارعا كىرۋدەن بۇرىن بازار قىزمەتكەرلەرىنىڭ تەمپەراتۇرانى ولشەۋ قىزمەتىنە سايكەسۇي كەرەك.

زات ساتىپ الۋ بارىسىندا قالا تۇرعىنداري باستان ـ اياق ماسكى تاعىپ ۇجۇرۇي، جوتەلگەن، تۇشكىرگەن كەزدە شىنتاعىمەن نەمەسە قاعاز ورامالمەن اۋىزدى دالدالاۋى كەرەك. بەتالدى تۇكىرمەۋى، قاقىرىپ، سىڭبىرگەن جاعدايدا قاعازعا وراپ قوقىر ـ قوقسىق ساندىعىنا تاستاۋ كەرەك. بازاردان ازىق ـ تۇلىك ساتىپ العاندا جاس كۇيىندەگى، تازا ازىق ـ تۇلىكتەردى ساتىپ الۋى؛ شيكى ازىق ـ تۇلىكتەردى، اسىرەسە، توڭازىتىلعان، مۇزداتىلعان ازىق ـ تۇلىكتەردى ساتىپ العاندا مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا قولعاپ كيىپ الۋ نەمەسە قولعا سۇلياۋ دوربا كيىپ الىپ ۇستاۋ؛ شيكى ازىق ـ تۇلىك پەن پىسقان ازىق ـ تۇلىكتى بولەك قويۋ كەرەك. زات تاڭداعاندا نەمەسە ەسەپ جابۋ ۇۇشىن قاتارعا تۇرعاندا، وزگەلەرمەن ۇبىر مەتر ارالىق ساقتاۋعا كوڭىل ۇبولۋ كەرەك. اقشا تولەگەندە مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا ەلەكترونداى تولەۋ ساقتى تىكەلەي جاناسپايتىن تولەۋ تاسىلدەرىنەن پايدالانۋ كەرەك.

چىن مىنانى ەسكەرتتى: زات ساتىپ الىپ ۇيگە جەتكەننەن كەيىن، ەڭ الدىمەن قول جۇۋدىڭ 7 ۇتۇرلى ۇادىسى بوينشا قولدى تازالاپ جۇۋ كەرەك. سونەمەن قاتار، كوپشىلىك ازىق ـ تۇلىكتەردى ۇبىر جاقتى ەتكەندە مىنالاردى دا ەسكەرگەنى ۇجۇن: ساقتاۋعا قولايسىز جەمىس ـ جيدەك، كوكونىس جانە جاس ونىمدەردى كوپ مولشەردە ساتىپ الماۋ ۇارى ساقتاپ قويىپ تۇتىنباۋ كەرەك، قاجەتكە قاراي جەيتىن كەزدە ساتىپ الىپ، ازىقتىق ماتەريالدارىنىڭ جاس ۇارى ۇنارلى بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. مۇزداتىلعان، توڭازىتىلعان ازىقتىق ماتەريالدارىن سۇعا شلاپ قويىپ تازالاپ جۇۋ، سۇدىڭ شاشىراۋىنان ساقتانۋ قاجەت. ازىقتىق ماتەريالدارى، اسىرەسە، ەت، جۇمىرتقا جانە تەڭىز ونىمدەرى سياقتىلاردى تۇتىنۋدان ىلگەرى تولىق پىسىرۋ كەرەك. جەمىس ـ جيدەك، كوكونىس، ەت، سۇ ونىمدەرى سياقتى ازىقتىق ماتەريالدارىن جۇىپ تازالاۋعانىنان كەيىن، قولدى، ىستەتكەن پىشاق، تاقتاي سياقتىلاردى دەر كەزىندە سۇدى اعىزىپ تۇرىپ تازالاپ جۇۋ قاجەت.